

**UCHWAŁA NR XXXVI/185/22
RADY GMINY TRZCIANNE**

z dnia 12 stycznia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm) w związku z art. 4¹ ust.2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U z 2021 r. poz.1119) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (poz. 642) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Trzcianne.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Pogorzelski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2022 ROK

I. WPROWADZENIE

Szeroko rozumiana polityka społeczna i zdrowotna nie może obyć się bez realizacji dobrych programów profilaktycznych, które w przyjazny dla odbiorców sposób promują zdrowy styl życia i skutecznie opóźniają inicjację alkoholową wśród dzieci i młodzieży.

Sprowadza się to nie tylko do wdrażania na terenie szkół i innych placówek różnorodnych działań profilaktycznych, ale również do prowadzenia intensywnych kampanii informacyjno-edukacyjnych dla rodziców, wychowawców i pozostałych konsumentów, wspierania prospołecznych działań liderek i rówieśniczych czy podnoszenia kompetencji nauczycieli, wychowawców, pracowników socjalnych, asystentów rodziny i innych osób zaangażowanych w rozwiązywanie problemów alkoholowych. Budowanie spójnej i kompleksowej strategii przeciwdziałania uzależnieniom opiera się na skoordynowanych działaniach jednostek samorządowych oraz innych podmiotów działających na terenie Gminy Trzcianne, składających się na system pomocy.

Problemy społeczne związane z alkoholem są jednym z najważniejszych i najtrudniejszych do rozwiązania. Jego nadużywanie może doprowadzić do wystąpienia wielu negatywnych skutków. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol jest jednym z najważniejszych czynników ryzyka dla zdrowia populacji, większe ryzyko stanowi tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ze spożywaniem alkoholu związek ma ponad 60 rodzajów chorób i urazów.¹ Pomoc osobom uzależnionym nie może ograniczyć się do bezpośredniego działania z osobą uzależnioną, ale ma zmniejszyć negatywne skutki uzależnienia dla całego społeczeństwa. Wyeksponowana w Programie została działalność edukacyjna, której celem ma być uświadomienie młodym mieszkańcom gminy, jak szkodliwe są używki oraz wykształcenie w nich właściwych postaw społecznych.

Niezmiernie istotne jest wzmocnienie pozycji rodziny poprzez działania edukacyjne i realizację przedsięwzięć profilaktycznych, mających na celu integrację i wskazanie sposobu spędzania wolnego czasu w sposób wolny od używek.

Jak wiadomo alkohol jest towarem legalnym, lecz wymagającym specjalnych regulacji

prawno-administracyjnych i finansowych ze względu na powodowanie strat społecznych, ekonomicznych oraz zdrowotnych. Mając na uwadze te ujemne czynniki polska polityka alkoholowa wprowadziła wobec alkoholu regulacje o charakterze reglamentacyjnym. Oznacza to, że państwo polskie zezwala na handel alkoholem, ale ingeruje w kwestie związane z jego dostępnością. Ustawa z dnia 9 marca 2018r. jest ustawą nowelizującą ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nałożyła na rady gmin obowiązek uchwalenia uchwał dotyczących maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, jak i do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Należało by podkreślić, iż ustalenia w powyższym przedmiocie nie mogą być dowolne, a zawsze powinny być podporządkowane celowi ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jakim jest ograniczenie spożycia napojów alkoholowych i zmiana ich struktury spożycia.

11 marca 2020r. epidemia koronawirusa SARS-CoV-2 wywołała chorobę COVID-19, która została uznana przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) za pandemię. Jak wiadomo przyczyniła się ona do największego kryzysu zdrowotnego w Polsce. Wymaga przystosowania się do nieznannej i niepewnej sytuacji oraz pokonywania wielu negatywnych emocji i codziennych uciążliwości. Ludzie wskutek lęku przed nieznanym wykazują skłonność do nieracjonalnego myślenia i postępowania, a długotrwała izolacja wpływa na duży poziom stresu i zdrowia psychicznego i do pogorszenia ich sytuacji życiowej. Według raportu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)³ uwzględniającego 52 kraje świata, na mieszkańca Unii Europejskiej przypada średnio 11,3 czystego alkoholu. Przynajmniej raz w miesiącu upija się 30% dorosłych.

W krajach OECD od alkoholu uzależnionych jest 3,7% populacji- ok. 50 mln ludzi. Raport pokazuje, że szkodliwe picie alkoholu wśród młodych dorosłych jest powszechne.

Jak piją Polacy? Alkohol pije 60% nastolatków w wieku 15 lat, a co piąty co najmniej dwukrotnie doświadczył nietrzeźwości. We wszystkich badanych krajach mężczyźni spożywają więcej alkoholu niż kobiety.

W czasie pandemii COVID-19, podczas pierwszego lockdownu 43% osób zgłosiło, że piło częściej, 25% rzadziej, a 32% nie zgłosiło żadnych zmian. Okoliczności spowodowane zamknięciem gospodarek sprawiły, że sprzedaż alkoholu w barach, restauracjach gwałtownie spadła, ale została zastąpiona wzrostem sprzedaży poza lokalami (m.in. w sklepach internetowych).

Na jednego Polaka wg. niniejszego raportu rocznie przypada 11,7 litra czystego alkoholu. Reasumując to na płęć- mężczyźni spożywają 18,4 litra czystego alkoholu na mieszkańca rocznie, w przypadku kobiet- 5,6 litra. , zaś co tyczy młodzieży 17% chłopcy, 25% dziewczyny w wieku do 15 lat co najmniej dwa razy w życiu piło alkohol.

Informacje zaczerpnięto z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie (1. Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. 2021r.poz.642) Rozporządzenie weszło w życie 9 kwietnia 2021r. z datą obowiązywania od 1 stycznia 2021 r. NPZ 2021-2025 stanowi w znacznej mierze kontynuację programu realizowanego w latach 2016-2020.

1. Jak piją Polacy? Raport OECD o spożyciu alkoholu, Monika Mikołajska, 20.05.2021r., <https://www.medonet.pl/narodowy-test-zdrowia-polakow/zyj-zdrowiej,picie-alkoholu-jakwypadaja-polacy-nowy-raport-oecd,artykul,90827573.html>,

<https://www.oecd.org/fr/sante/preventing-harmfulalcohol-use-6e4b4ffb-en.htm>)

Podstawy prawne Programu:

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity, Dz.U.z 2021 r.,poz.1119)

Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (tekst jednolity, Dz. U. z 2021r.,poz.183 z późniejszymi zmianami)

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 zwanego dalej NPZ (Dz.u. 2021r.,poz.642)

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2025 przyjęta Uchwałą Nr X/51/19 Rady Gminy Trzcienne z dnia 5 września 2019r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 zwany dalej Programem określa sposób realizacji zadań własnych Gminy Trzcienne w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów alkoholowych .Obowiązek uchwalenia niniejszego Programu wynika z art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi odpowiedź na zapis wyżej cytowanej ustawy, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu. Program stanowi integralną część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2025 przyjętej Uchwały Nr. X/51/19 Rady Gminy Trzcienne z dnia 5 września 2019r.

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w Programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych.

Program obejmuje działania zgodne z kierunkami zawartymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz odpowiadające realnym potrzebom występującym w Gminie Trzcienne.

Przy opracowaniu Programu uwzględniono także środki finansowe Gminy pochodzące z opłat zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

II . Diagnoza problemów alkoholowych w Gminie Trzcienne

Analiza lokalnych zagrożeń w Gminie Trzciannie pozwala stwierdzić, że alkoholizm został wymieniony na wysokiej pozycji wśród najbardziej dotkliwych problemów środowiska lokalnego. Niezbędna jest kontynuacja działań profilaktycznych ukierunkowanych na dzieci i młodzież gminnych szkół.

Również problem przemocy rówieśniczej w szkole wymaga podjęcia działań profilaktycznych. Należy kontynuować projekty skupiające się na profilaktyce problemów alkoholowych i przemocy, ukierunkowanych na dzieci i młodzież w gminie, chociaż należałoby szerzej włączyć w ich realizację rodziców uczniów i nauczycieli.

Koniecznością jest kształtowanie kompetencji młodych ludzi w zakresie właściwych postaw wobec alkoholu, papierosów i narkotyków, a także kompetencji psychologicznych i osobowościowych.

Pomimo tego, iż gmina podejmuje szereg działań profilaktycznych w środowisku szkolnym, wydaje się, że należy poszerzyć ich ofertę ukierunkowując ją przede wszystkim na alkohol oraz palenie papierosów najbardziej kierując do młodszych klas młodzieży szkolnej

Niezbędnym działaniem jest egzekwowanie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oraz wszystkich przepisów normujących właściwe postawy i pożądane zachowania społeczne.

1) *Ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:*

zawierających do 5% zawartości alkoholu oraz na piwo -5 zezwoleń;

maksymalną ilość zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) w ilości – 5 zezwoleń;

maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu w ilości – 5 zezwoleń.

Ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na terenie Gminy Trzciannie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości- 3 zezwolenia, w tym na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 5% zawartości alkoholu oraz na piwo w ilości – 1 zezwolenie;

maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) w ilości- 1 zezwolenie

maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu -1 zezwolenie.

Liczba mieszkańców przypadająca na jedno zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych to jest: 4298: 15=286,53

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży nie może być prowadzona w lokalach znajdujących się w odległości mniejszej niż 50 metrów od szkół i placówek oświatowo- wychowawczych, obiektów kultu religijnego, obiektów sportowych.

2) *W Gminie Trzciannie funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z siedzibą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzciannie, która w ramach swojej działalności:*

· podejmuje czynności zmierzające do orzekania o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,

· uczestniczy w posiedzeniach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego dotyczących podejmowania działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty” związanej z podejrzeniem przemocy w rodzinie,

· kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w sprawie zastosowania wobec osób uzależnionych od alkoholu zobowiązania do leczenia odwykowego.

W 2021 roku członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy:

· Interwencyjne - z 10 osobami uzależnionymi, motywacyjne z 12 członkami ich rodzin, łącznie udzielono wsparcia 22 osobom,

· Wystąpili z wnioskiem do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego w stosunku do 12 osób (5 osób z 2020 r i 7 osób z 2021r.)

do lekarzy biegłych Sądowych wysłano 15 wniosków (7 wniosków z 2020r. i 8 wniosków z 2021 r.)

- 3) *Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób uzależnionych , współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniami oraz doświadczających przemocy w rodzinie. Dyżury pełnią specjaliści: psycholog, specjalista pracy z rodziną oraz w zależności od potrzeb pracownik socjalny.*

W 2021 roku do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego zgłosiło się 36 osób.

Ze wsparcia psychologa skorzystało 18 osób.

- 4) *Osoby z problemem alkoholowym korzystające z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciannem* Zgodnie z art. 7pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej(tekst jednolity: Dz.U.z 2020r., poz.18760 alkoholizm jest jednym z powodów uzasadniających udzielenie świadczeń z pomocy społecznej.

Jak wynika z danych przedstawionych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciannem 6 rodzin skorzystało z pomocy Ośrodka z powodu alkoholizmu w 2021r

- 5) *Nietrzeźwość w miejscach publicznych, przestępczość i wykroczenia w związku z alkoholem*

Dane statystyczne Komendy Powiatowej Policji w Mońkach

Lp.		liczba
1	Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierujących	3
2	Liczba zatrzymanych nieletnich w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domów rodzinnych, do miejsca zamieszkania	1
3	Liczba osób zatrzymanych za posiadanie narkotyków	4
4	Liczba nieletnich ujawnionych pod wpływem narkotyków	0
5	Liczba osób zatrzymanych za rozprowadzanie narkotyków	0
6	Liczba spraw skierowanych do Sądu dotyczących osób rozprowadzających i posiadanych narkotyki	4
7	Liczba osób, którym udzielono konsultacji w związku z podejrzeniem, że ich dzieci sięgają po narkotyki	0
8	Liczba kolizji spowodowanych przez nietrzeźwych kierujących	0
9	Liczba kierowców zatrzymanych za jazdę pod wpływem alkoholu skierowanych do udziału w programie psychokorekcyjnym	0
10	Liczba osób dorosłych przewiezionych w celu wytrzeźwienia:	5
	- w pomieszczeniach policyjnych (PDOZ KMP w Białymstoku)	5
	- inne placówki	0
11	Liczba zatrzymanych nietrzeźwych nieletnich	1

Poradnia Leczenia Uzależnień w Mońkach

Lp.		kobiety	mężczyźni
1	Liczba osób zgłaszających się na terapię w związku z problemem alkoholowym	1	8
2	Liczba osób zgłaszających się na terapię w związku z problemem narkotykowym	0	0
3	Liczba osób zgłaszających się z innymi problemami (np. uzależnienie członka rodziny lub inne)	0	0

W 2021r.Szkoła Podstawowa w Trzciannem podczas zdalnego nauczania w kl. IV-VIII podejmowała działania mające na celu promowanie zdrowego trybu życia pt. „Bieg po zdrowie”.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Mońkach prowadziła działania edukacyjne (prelekcje, rozmowy indywidualne, dystrybucję materiałów:

Leśna Szkoła Bezpieczeństwa” w 3 podmiotach zorganizowano wypoczynek dla dzieci i młodzieży łącznie z całego powiatu Monieckiego objęto działaniami 117 osób we współpracy z Komendą Powiatową Policji

Brali udział w festiwalach rodzinnych- łącznie objęto -120 osób, prowadzono rozmowy i dystrybucję materiałów

We współpracy z KPP w Monkach zrealizowano w placówkach oświatowych spotkania „Dopalacze wakacyjne zagrożenie” . Działania były organizowane na 4 spotkaniach odbiorcami były dzieci łącznie 67 osób.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

Szkolenia , konferencje dla członków wyżej wymienionych instytucji:

- 1) „Ogranicz dostępność alkoholu”
- 2) Jestem ale nie chcę być- depresja i samobójstwa wśród dzieci i młodzieży”
- 3) „Szkolenie podstawowe dla członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych”
- 4) „Stres”

Szkolenia dla nauczycieli:

- „Scenariusz godziny wychowawczej- uzależnienia behawioralne”

Dodatkowe działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych :

- 24-25.07.2021 – Pielgrzymka dla osób uzależnionych i współuzależnionych do Sanktuarium w Licheniu

- 28.07.2021 – „PIKNIK RODZINNY” przy świetlicy wiejskiej w Nowej Wsi

Gminny Ośrodek Kultury w Trzciannem

W związku z sytuacją epidemiologiczną zostały wprowadzone ograniczenia w prowadzeniu działalności kulturalnej. Pomimo tego GOK w Trzciannem prowadził działalność, a część zadań realizował w formie on-line.

W Gminnym Ośrodku Kultury prowadzone są stałe formy pracy a także wydarzenia jednorazowe. Stałe formy pracy skierowanych do dzieci i młodzieży:

Zajęcia nauki gry na instrumentach muzycznych(pianino, gitara , gitara basowa, saksofon, perkusja , flet)

Koło fotograficzne,

Zajęcia taneczne,

Zajęcia nauki języka angielskiego.

Organizowane są konkursy takie jak : wokalne, taneczne, plastyczne, fotograficzne. Podczas wakacji dzieci uczestniczyły w wyjeździe w ramach programu „ Roztańczonych wakacji „ do Białegostoku(zwiedziły EpiCentrum Nauki , wzięły udział w warsztatach mistrzowskich w Akademii Tańca, zabawach w Fikolandzie , jeździe na torze kartingowym Crazy Cart).

III . Cele programu

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy poprzez minimalizowanie szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych poprzez:

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.

Ograniczanie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego i społecznego, wynikających z nadużywania alkoholu i innych używek.

Ograniczanie dostępności do alkoholu poprzez kreowanie lokalnej polityki w tym zakresie.

Ograniczenie zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez młodzież.

Wspieranie tworzenia alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i osób starszych (kluby seniora, koła gospodyń wiejskich).

Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji zadań programu.

Edukacja publiczna o konsekwencjach nadużywania substancji uzależniających, promocja zdrowego stylu życia.

Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się problematyką uzależnień i przeciwdziałania przemocy w środowisku rodzinnym.

Zwiększanie dostępności świadczeń i programów dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych w zakresie leczenia i rehabilitacji.

Wspieranie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach alkoholowych we współpracy z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV Adresaci programu

Adresatami Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 są wszyscy mieszkańcy Gminy Trzcianna a w szczególności następujące grupy osób:

Osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby pijące ryzykownie i szkodliwie.

Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem).

Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym.

Przedstawiciele instytucji i służb pracujących w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz organizacji zajmujących się tym problemem.

Społeczność lokalna.

Program opiera się głównie na działaniach z zakresu profilaktyki, skierowanych do odbiorców bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu.

V. Zadania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uwzględniające cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025

1. Realizacja niniejszych zadań w Gminie Trzcianna odbywać się będzie poprzez ich organizację, współpracę z innymi podmiotami, finansowanie lub współfinansowanie zadań, wsparcie merytoryczne- forma realizacji zadania zależeć będzie od charakteru zadania.

2. Cel operacyjny Programu wynikającego z Narodowego Programu Zdrowia (zwanego dalej NPZ)

Zadanie 1

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie z uwzględnieniem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Działania	Sposób realizacji	Mierniki
Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:	a) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego b) kierowanie na badanie przez biegłych sądowych osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspakajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, c) kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób	-Liczba osób skierowanych na leczenie Liczba osób skierowanych do biegłych -liczba wniosków

	uzależnionych od alkoholu, d) uczestniczenie w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, dotyczących podejmowania działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” związanej z przemocą w rodzinie, e) przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, f) monitorowanie i badanie profilaktyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektrycznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu)	skierowanych do sądu -liczba posiedzeń grup roboczych -liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych
Finansowanie szkoleń dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie	Udział w szkoleniach kadry zajmujących się problematyką uzależnień oraz przemocy	-liczba przeprowadzonych szkoleń -liczba uczestników szkoleń

Zadanie 2

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz warsztatów dla osób uzależnionych.

Sposób realizacji	Mierniki
1. Finansowanie działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin motywowanie do podjęcia leczenia, udzielanie informacji	- liczba udzielonych porad - liczba osób, którym udzielono porad
2. Wnioskowanie o leczenie na podstawie : informacji z Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji oraz rodziny	- liczba wniosków o leczenie
3. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych, zwiększenie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.	- liczba zakupionych materiałów

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie problematyki uzależnień w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Sposób realizacji	Mierniki
1. Prowadzenie w szkołach podstawowych programów profilaktycznych oraz warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. - poszerzenie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.	Liczba przeprowadzonych programów - liczba osób biorących udział w zajęciach

2 Organizacja przez szkoły przedsięwzięć mających na celu promocję zdrowego, wolnego od używek stylu życia oraz asertywnych zachowań i właściwych postaw społecznych.	-liczba przedsięwzięć -liczba uczestników zajęć, spotkań, konkursów, projektów, imprez
3 Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom. - Udobstępnienie literatury z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. - Edukacja kadry uczestniczącej w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.	-Liczba przeprowadzonych programów - liczba uczestników -liczba zakupionych publikacji -liczba użytkowników zbioru
4. Działalność edukacyjna w zakresie profilaktyki uzależnień skierowana do rodziców.	Ilość spotkań -liczba uczestników

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji , stowarzyszeń realizujących zadania w zakresie zwalczania alkoholizmu i przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji	Mierniki
Stała współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień, Komendą Powiatową Policji, kuratorami Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej	Liczba spotkań

Zadanie 5

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowaniu przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposób realizacji	Mierniki
Przeprowadzenie kontroli, podejmowanie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych tj. zakaz promocji, reklam napojów alkoholowych, sprzedaż alkoholu nieletnim, nietrzeźwym na kredyt i pod zastaw	Liczba skontrolowanych punktów, liczba przeprowadzonych kontroli

Zadania 6

Zapobieganie alkoholizmowi i przemocy

Sposób realizacji
Wdrażanie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD(Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej
Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD
Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu
Zwiększenie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie
Poszerzenie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym

Zadanie 7

Promocja zdrowia psychicznego

Sposób realizacji
Realizacja projektów i programów, edukacyjnych , wychowawczych, interwencyjnych oraz

profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej.

1. *Profilaktyka uniwersalna ma na celu:*

przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka. Działania te dotyczą zagrożeń rozpowszechnionych, takich jak np. używanie substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol) czy przemoc.

Odbiorcy działań profilaktyki uniwersalnej to ogół populacji, np. dzieci i młodzież szkolna, społeczność lokalna. Grupy, do których są kierowane działania profilaktyki uniwersalnej nie są uprzednio diagnozowane pod względem poziomu ryzyka zachowań problemowych, choć w obrębie grupy poszczególne jednostki mogą się różnić stopniem zagrożenia i rodzajem czynników ryzyka.

2. *Profilaktyka selektywna ma na celu:*

zapobieganie, ograniczenie lub zaprzestanie podejmowania przez jednostkę zachowań ryzykownych. Cele te mogą być osiągnięte między innymi poprzez ograniczanie czynników ryzyka związanych ze środowiskiem rodzinnym i rówieśniczym, poprawę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego, kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących narkotyków, promocję postaw prozdrowotnych oraz wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem narkotyków przez dziecko.

Odbiorcy działań profilaktyki selektywnej to podgrupy wybranej populacji (np. ogółu młodzieży) charakteryzujące się obecnością czynników ryzyka (indywidualnych, rodzinnych, środowiskowych), związanych z podejmowaniem danych zachowań ryzykownych, np.: używania czy nadużywania substancji psychoaktywnych. Do odbiorców profilaktyki selektywnej zaliczamy więc m.in.: „dzieci ulicy”, niepełnoletnie osoby popełniające czyny karalne, osoby zagrożone demoralizacją, dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym, osoby okazjonalnie używające narkotyków.

3. *Profilaktyka wskazująca ma na celu:*

zapobieganie rozwojowi uzależnienia od substancji psychoaktywnych, ograniczanie częstości używania lub zmiana wzorów używania substancji na mniej „niebezpieczne”, ryzykowne. Działania ukierunkowane są głównie na indywidualną diagnozę przyczyn problemu i podjęcie stosownej interwencji.

Odbiorcy działań profilaktyki wskazującej to osoby charakteryzujące się czynnikami ryzyka takimi jak: zaburzenia zachowania, zaburzenia koncentracji z deficytem uwagi (ADHD), niepowodzenia szkolne, podejmowanie zachowań ryzykownych, używanie narkotyków problemowo (bez diagnozy uzależnienia), próby samobójcze, konflikty z prawem, wychowywanie się w rodzinie z problemem narkotykowym.

VI. Monitorowanie realizacji programu

W ramach realizacji programu prowadzony będzie monitoring, wymiana informacji między instytucjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z profilaktyką i rozwiązaniem problemów alkoholowych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Nadzór nad realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sprawuje na bieżąco Wójt Gminy Trzcianne i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celu wyznaczonego w przedmiotowym programie.

VII . Preliminarz wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022

Zadania wynikające z Gminnego Programu realizowane będą ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Kwota przeznaczona na realizację Gminnego Programu w 2022 roku 45 300zł.

Lp.	Nazwa zadania	Planowane wydatki
1.	Realizacja programów profilaktycznych w szkołach, świetlice wiejskie, organizacja imprez sportowych promujących aktywne formy spędzania wolnego czasu	1000
2.	Zakup materiałów do prowadzenia rekomendowanych programów	1700

	profilaktycznych adresowanych dla dzieci, młodzieży w wieku szkolnym na poziomie profilaktyki uniwersalnej selektywnej i wskazującej (np. używania substancji psychoaktywnych)	
3.	Dofinansowanie konkursów dla dzieci i młodzieży szkolnej promujących tematykę wielu zagrożeń jakie niosą alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze itp. -promowanie wśród dzieci i młodzieży aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez realizację projektów i programów profilaktycznych - prowadzenie konkursów na temat uzależnień w ramach imprez sportowych, między szkolnych organizowanych przez szkoły z terenu Gminy Trzcianne lub we współpracy z innymi gminami , instytucjami (GOK, KPP w Mońkach, szkoły podstawowe)	1500
4.	-Organizowanie i współorganizowanie dla dzieci i ich rodzin pikników rodzinnych, festynów) promujących zabawę bez alkoholu i narkotyków. - udział uczniów ze szkół podstawowych w spektaklach, oraz koncertach profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, ora inne usługi mające na celu zadania i zakres profilaktyki.	7000
5.	Współdziałanie i udzielanie pomocy finansowej instytucjom lub stowarzyszeniom realizującym zadania gminy w zakresie zwalczania alkoholizmu, narkomanii i innych uzależnień oraz przemocy w rodzinie.	1000
6.	Szkolenie osób działających na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi, innym uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie i wychowaniu w trzeźwości, szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych, członków GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego, nauczycieli, pracowników socjalnych i innych służb działających na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi- poszerzenie wiedzy , kompetencji i umiejętności.	2000
7.	Zakup literatury oraz pomocy dydaktycznych z zakresu profilaktyki uzależnień i pomocy w rodzinie dla szkół podstawowych z terenu gminy Trzcianne oraz zakup broszurek, ulotek , plakatów książek dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.	500
8.	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych : udział w posiedzeniach GKRPA członkowie otrzymują wynagrodzenie 10% minimalnego wynagrodzenia ustalonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej za jedno posiedzenie Wynagrodzenie ryczałtowe nie przysługuje w razie nieobecności na posiedzeniu Komisji Finansowanie innych zadań związanych z działalnością	6500
9.	Wynagrodzenie biegłego psychiatry za wykonanie badań i wydanie pisemnej opinii o uzależnieniu, wynagrodzenie biegłych sądowych o wydanie opinii o zastosowaniu o obowiązku leczenia odwykowego, inne opłaty Sądowe.	7500
10.	Wynagrodzenie psychologa w Punkcie Konsultacyjnym	3600
11.	Zatrudnienie i wynagrodzenie specjalisty psychoterapii uzależnień	4000
12.	Podróże służbowe i krajowe	500
13	Dofinansowanie wycieczki letniego , zimowego dla dzieci i młodzieży	2000
13	Dofinansowanie pielgrzymki trzeźwościowej(dla osób uzależnionych jak i ich rodzin)	5500
14.	Przeciwdziałanie narkomanii	1000

Zgodnie z art.41 ustawy z dnia 26 Października 1982roku o wychowaniu w Trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity :Dz.U. z 2021r., poz.1119) prowadzenie zadań związanych z profilaktyką

i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) . Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- 2) . Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą.
- 3) . Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży , w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci biorących udział w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) . Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- 5) . Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia napojów alkoholowych i innych używek.
- 6) . Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o występowaniu przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja programu zwiększy skuteczność pomocy kierowanej do rodzin oraz stworzy możliwość współpracy między instytucjami zajmującymi się problematyką alkoholową. Oczekiwanym rezultatem będzie przeciwdziałanie wszelkim uzależnieniom, patologii i zagrożeniu wykluczeniu społecznemu. Interdyscyplinarne podejście środowiska lokalnego daje możliwość rozwoju, zwiększa świadomość w środowisku, a tym samym podnosi jakość życia mieszkańców Gminy Trzcianne.

W/w zadania realizowane są w oparciu o corocznie uchwalony Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Trzcianne.